

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Sagsnr.
2018 - 2437

Doknr.
537242

Dato
01-06-2018

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer har den 9. maj 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 103 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 103:

”Ministerens kommentarer udbedes – evt. med bidrag fra andre ministre – til henvendelse fra Læsø, Fanø, Ærø, Langeland og Samsø Kommuner om evaluering af landvejsprincippet og muligheder for yderligere vækst og udvikling, jf. ULØ alm. del – bilag 85.”

Svar:

Jeg glæder mig over de mange positive erfaringer med landvejsprincippet, som beskrives i bilagsnotatet udarbejdet af de 5 ø-kommuner.

De 5 ø-kommuner efterlyser i bilagsnotatet en fuld indførelse af landvejsprincippet hele året samt en afskaffelse af den såkaldte grundtakst.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er som bekendt i øjeblikket i gang med at evaluere de to tilskudsordninger til nedsættelse af færgetakster for godstransport og passagerbefordring til og fra en række øer. Spørgsmål i tilknytning til landvejsprincippet indgår i evalueringen.

Jeg forventer, at evalueringen foreligger efter sommerferien. Det vil være naturligt, at de 5-økommuners forslag inddrages i de politiske drøftelser, som opfølgning på evalueringen. I den forbindelse bemærkes dog, at forslagene vil indebære merudgifter, som der ikke umiddelbart kan forventes at være finansiering til indenfor den afsatte ramme til landvejsprincippet.

Endvidere foreslår de 5 ø-kommuner i bilagsnotatet, at der oprettes en havne- og færgepulje, da den videre udvikling af øerne efter deres opfattelse bliver begrænset af færgekapaciteten.

I forhold til dette forslag kan jeg henvise til den generelle ansvarsdeling mellem kommuner og stat, som indebærer, at kommunerne har ansvaret for færgebetjening af små øer. Det er derfor den enkelte kommune, som træffer afgørelse om fartplaner, takster, færgetype mv. for besejling til de små øer, som ligger indenfor kommunens område, eller til den enkelte ø-kommune. Det er ligeledes kommunen, der planlægger og træffer beslutning om eventuel investering i en ny færge eller renovering af eksisterende færger. På den baggrund er det en kommunal opgave at finansiere alle udgifter i forbindelse med et ønske om en udvidelse af færgekapaciteten.

Det bemærkes, at kommuner har adgang til at optage lån i Kommunekredit til udskiftning, nybygning og renovering af færger og færgefaciliteter i medfør af Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om låntagning og meddelelse af garantier mv.

Endvidere kan jeg bemærke, at regeringen i starten af 2018 har lanceret en ny vækstplan for Det Blå Danmark. I vækstplanen indgår et initiativ om at arbejde for at fremme udvikling af et standardkoncept for færger til ø-sejlads. Introduktionen af et standardfærgekoncept ventes at kunne harmonisere ø-færgerne med deraf følgende potentielle for effektiviseringsgevinster for kommunerne i forhold til både anskaffelses- og driftsøkonomi. Arbejdet er forankret i Færgesekretariatet, som er etableret af 18 kommuner med en ø-færge.

Endelig foreslår de 5 ø-kommuner i bilagsnotatet, at der etableres en fælles erhvervsfond for ø-kommunerne med en kapital på 70 mio. kr.

I den anledning har Økonomi- og Indenrigsministeriet indhentet et bidrag fra Erhvervsministeriet, som er ressortansvarlig i forhold til dette spørgsmål. Erhvervsministeriet har oplyst følgende om de nuværende støttemuligheder og det fremtidige erhvervsfremmesystem:

”Landdistriktspuljen og LAG som støttemuligheder for øerne

Landdistriktspuljen yder jf. Finanslovens § 08.35.09.10 støtte til projekter, der kan fremme beskæftigelse, erhvervsudvikling, service, levevilkår, bosætning samt lokale kultur- og fritidsaktiviteter i landdistrikterne og de små øsamfund, eller som kan belyse landdistrikternes udviklingsvilkår og informere om udviklingsmulighederne i landdistrikterne. I 2018 har erhvervsministeren fordelt ca. 18,5 mio. kr. til projekter i åbne ansøgningsrunder. Heraf er 5,0 mio. kr. øremærket til projekter på de 27 småøer. Fanø, Langeland, Samsø, Læsø og Ærø Kommuner er – i kraft af sin størrelse og status som selvstændige kommuner - ikke blandt de 27 småøer.

EU-tilskud til erhvervsprojekter eller til forbedring af rammevilkår kan søges gennem LAG/FLAG-ordningen. Midlerne uddeles decentralt af den enkelte lokale aktionsgruppe (LAG eller FLAG) ud fra en lokal udviklingsstrategi. Fanø er en del af LAG Fanø-Varde, der i 2018 har et budget på ca. 1,6 mio. kr. til uddeling. Langeland, Læsø, Samsø og Ærø udgør tilsammen LAG/FLAG LLSÆ, der har ca. 4,1 mio. kr. til uddeling til LAG projekter på alle fire øer, og yderligere ca. 2,4 mio. kr. til uddeling til FLAG projekter på Langeland, Læsø og Ærø.

Et enklere og mere effektivt erhvervsfremmesystem

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en aftale om et forenklet og fremtidssikret erhvervsfremmesystem med fokus på virksomhedernes behov. Aftalen bygger oven på den forståelse om erhvervsfremme, som er indgået mellem regeringen og KL.

Med aftalen etablerer regeringen syv tværkommunale erhvervshuse og fem filialer, der skal fungere som stærke kompetencecentre med specialiserede faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling. Erhvervshusene baseres på de eksisterende Væksthuse og skal gøre de ydelser, der i dag kun tilbydes til en smal gruppe af vækstvirksomheder, tilgængelige for alle virksomheder. Erhvervshusene skal samtidig samle de specialiserede faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling, ligesom de højt specialiserede statslige ordninger skal være tilgængelige via Erhvervshusene, fx Eksportrådet.

Samtidig etablerer vi en digital erhvervsfremmeplatform. Den vil give virksomhederne adgang til information, vejledning og digitaliserede ydelser om opstart, drift og udvikling af virksomhed mv. og gøre erhvervsfremmesystemet langt med tilgængeligt for virksomheder i alle egne af Danmark, end det er i dag.

Det nye erhvervsfremmesystem vil fortsat have fokus på, at erhvervsfremmemidlerne bliver fordelt over hele landet efter lokale behov. Udmøntningen af midlerne vil således ske i tæt samspil med erhvervslivet, de nye erhvervshuse og øvrige regionale og lokale aktører.

Strukturfondene som støttemulighed på øerne

EU's Regional- og Socialfond investerer i vækst og beskæftigelse i hele Danmark, inkl. øerne. Midlerne investeres med afsæt i regionale vækst- og udviklingsstrategier, der beskriver geografiske styrkepositioner og satsningsområder. Fremover vil denne opgave blive varetaget af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Med midlerne kan der bl.a. ydes støtte til innovation, vækstplaner, grønne forretningsmodeller, iværksætteraktiviteter og kompetenceudvikling. Indsatserne i programmerne er ikke rettet mod særlige sektorer eller målgrupper. Eventuelle indsatser der fokuserer på sektorer og målgrupper, der har særlig interesse for øerne, er således omfattet på lige fod med andre indsatser. Støttemulighederne fremgår af programmerne for de to fonde, som kan findes på www.regionalt.dk.

I regionalfondsprogrammet er der taget hensyn til de "særlige geografiske områder", som omfatter Læsø, Ærø, Langeland, Samsø, Bornholm, Lolland Kommune og de 27 småøer. Programkravene for tilskud i disse områder er på nogle områder mere lempelige. Desuden er der øgede muligheder for tilskud til direkte investeringer i maskiner og udstyr. Regionalfondsprogrammet understøtter således udviklingen i hele Danmark og anerkender, at der er særlige forhold, der gør sig gældende i ovennævnte geografiske områder.

Fondene administreres af Erhvervsstyrelsen, men ansøgning om midlerne vil skulle ske via de regionale vækstfora indtil den nye erhvervsfremmereform træder i kraft pr. 1. januar 2019.

Vækstfonden

Den statslige investeringsfond Vækstfonden har til formål at sikre risikovillig kapital til lovende iværksættervirksomheder, uanset hvor iværksætterne ønsker at starte op, herunder inklusiv på de danske øer. En styrket erhvervsfremmeindsats for kapitalformidling vil derfor komme hele landet til gode, også øerne, ved at sikre en mere effektiv indsats, der giver større gennemslag for de afsatte midler."

Jeg kan henholde mig til Erhvervsministeriets udtalelse.

Med venlig hilsen
Ole Birk Olesen